

Stichting MVO Nederland

Financieel Jaarverslag 2019

Stichting MVO Nederland
Financieel Jaarverslag 2019
Mei 2020

Gewaarmerkt voor
Identificatiedoeleinden door:

RSM

RSM Netherlands
datum: 18.5.2020

Inhoudsopgave

VERSLAG DIRECTIE EN RAAD VAN TOEZICHT	3
<i>Directieverslag</i>	4
<i>Raad van Toezicht</i>	7
JAARREKENING 2019	9
<i>Balans per 31 december 2019</i>	10
<i>Staat van Baten en Lasten over 2019</i>	11
<i>Grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling</i>	12
TOELICHTING OP DE JAARREKENING 2019	17
<i>Toelichting op de balans per 31 december 2019</i>	18
<i>Financiële instrumenten</i>	24
<i>Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen</i>	24
<i>Toelichting op de Staat van Baten en Lasten over 2019</i>	25
<i>Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector</i>	30
OVERIGE GEGEVENS	32
<i>(Concept) Controleverklaring van de onafhankelijke accountant</i>	33
BIJLAGEN	34
<i>Bijlage 1: Relevante (neven-)functie(s) leden Raad van Toezicht en directeur-bestuurder</i>	35
<i>Bijlage 2: Raad van Partners</i>	37

VERSLAG DIRECTIE EN RAAD VAN TOEZICHT

Gewaarmerkt voor
identificatiedoeleinden door:

RSM Netherlands
datum: 10.5.2020

Directieverslag

Inleiding

Hierbij bieden wij u het financiële jaarverslag over 2019 van Stichting MVO Nederland (hierna: MVO Nederland) aan. MVO Nederland, gevestigd te Utrecht, is opgericht in 2004 in opdracht van het Ministerie van Economische Zaken.

MVO Nederland is de beweging van ondernemers in de nieuwe economie. Samen met ons netwerk innoveren en implementeren we innovaties om die nieuwe, toekomstbestendige economie te bereiken. Alleen in die economie kunnen ondernemers blijven ondernemen. Daarom is het bereiken daarvan ons doel. Een belangrijk moment daarvoor is het kantelpunt in 2025, als hopelijk twintig procent van de economie omgaat in de nieuwe economie. De nieuwe economie is:

- klimaatneutraal;
- circulair;
- inclusief;
- met transparante handelsketens.

Werken aan de nieuwe economie betekent integraal kijken naar de impact die bedrijven hebben op de maatschappij. Daarom richten wij ons niet op één issue of op een specifieke oplossing. De kracht zit juist in de verbinding. We zetten in op een klimaatneutrale en circulaire economie. Ook werken we aan een economie die inclusief is, waarbij ieder talent telt en niemand wordt uitgebuit. Internationaal streven we naar impactvolle handelsrelaties en eerlijke handelsketens tussen bedrijven in Nederland en in andere landen. En dat alles doen we samen met het Nederlandse bedrijfsleven. MVO Nederland stelt haar jaarrekening op basis van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving 640 (RJ 640 voor organisaties zonder winststreven) op. De begroting is een belangrijk stuurinstrument voor de beheersing van de activiteiten van de Stichting. In het kader van RJ 640 dienen significante verschillen tussen begroting en werkelijke bestedingen in dit financiële jaarverslag toegelicht te worden.

2019: een jaar van bouwen

2019 was een jaar waarin op meerdere manieren is 'gebouwd' aan de nieuwe economie. Eind januari lanceerden we voor het eerst de Nieuwe Businessagenda. Daarin agenderen we vanuit ons bedrijvennetwerk 7 thema's waar we aan moeten werken om het kantelpunt naar de nieuwe economie in 2025 te bereiken.

In 2019 namen we actief deel aan de dialoog over het klimaatakkoord. In het voorjaar van 2019 hebben we met 600 partners een campagne gevoerd om de ambitie van het akkoord kracht bij te zetten. De uitkomst van het akkoord is helaas minder ambitieus dan we wilden. Zo ontbreekt een integrale benadering van de circulaire economie en gaat het invoeren van een CO2-prijs minder hard dan we wensen. Wel hebben we getekend en er een cijfer van 6- aan gegeven.

Begin 2019 is het Versnellingshuis Nederland Circulair! gelanceerd: een samenwerkingsverband waarmee we de circulaire transitie versnellen in Nederland. We werken daarin samen met partijen als Het Groene Brein, het ministerie van I&W, VNO-NCW en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) aan drie belangrijke onderdelen: matchmaking (ondernemers met vragen en oplossingen aan elkaar koppelen), maatwerk (keukentafelgesprekken om complexe problemen op te lossen) en *moonshots* (doorbraakprojecten met potentie in volume).

We hebben in 2019 verschillende projecten uitgevoerd met de bedrijven in ons netwerk, alle gekoppeld aan de zeven thema's uit onze Nieuwe Businessagenda (NBA). Bedrijven uit onder andere de textiel-, chemie- en voedselindustrie werken samen aan innovaties die leiden tot doorbraken en systeemverandering.

Samen met bureau SEO Economisch Onderzoek hebben we eind 2019 de Nieuwe Economie Index (NEx) ontwikkeld. Deze index geeft het percentage van de Nederlandse economie aan dat circulair, klimaatneutraal en inclusief is, met eerlijke en transparante handelsketens.

Gewaarmerkt voor
identificatiedoeleinden door:

RSM Netherlands
19 5 2020

Investeren in een bestendige organisatie

Eind 2018 hebben we onze continuïteitsreserve op het niveau kunnen brengen waar we wilden staan, ruim € 1,0 miljoen. Daarnaast hebben we een bestemmingsreserve getroffen om in 2019 investeringen te doen. Die hebben we vooral aangewend om te investeren in een nieuwe website en betere ICT-systemen. In juli 2019 ging de nieuwe website live en zijn we gestart met de implementatie van een CRM-pakket. Ook op het gebied van urenregistratie en ICT-veiligheid zijn investeringen gedaan. In 2019 hebben we op het gebied van marketing een professionaliseringslag gemaakt. We gebruiken data en digitalisering om de klantrelatie te versterken en te werken aan acquisitie van nieuwe partners.

Bedrijfsresultaten

De inkomsten over 2019 bedragen € 5,967 miljoen en zijn daarmee iets hoger dan in 2018 (€ 5,848 miljoen). Deze toename is deels het gevolg van hogere partner- en netwerkinkomsten (€ 0,070 miljoen) en deels door hogere projectinkomsten (€ 0,049 miljoen). Ten opzichte van de begroting (€ 6,844 miljoen) blijven de inkomsten achter, dit is vooral het gevolg van minder acquisitie van private projecten en de lagere uitgifte van IMVO-vouchers.

Het aandeel van privaat gefinancierde activiteiten was 43 procent. Publieke financiering is vaak meerjarig en geeft zekerheid, met private financiering gaan minder verantwoordingslasten gepaard en is het budget vrijer besteedbaar ten gunste van de eigen strategische doelstellingen. De mix van publiek/privaat en minimaal 10 projectfinancieringen maakt dat we een zekere autonomie hebben en niet teveel afhankelijk zijn van één partij. De gewenste combinatie financiering privaat/publiek is 50/50.

De private inkomsten zijn afkomstig van jaarlijkse partner- en netwerkcontributies (zoals het koplopernetwerk, het Grote Bedrijven Netwerk (GBN) en de verschillende sectornetwerken) en van bedrijven die deelnemen aan innovatieprojecten.

De publieke inkomsten zijn gekoppeld aan de activiteiten in het IMVO-programma Omzet met Impact en de IMVO-vouchers (Ministerie van Buitenlandse Zaken), Versnellingshuis (Ministerie van I&W) en Natuurlijk Kapitaal (Ministerie van Landbouw, Natuur & Visserij)

Het resultaat is € 955 positief en daarmee dichtbij hetgeen begroot is (€ 2.506). De lagere dan begrote inkomsten zijn gecompenseerd door lagere kosten van eigen personeel en lagere projectkosten. Ook was sprake van een éénmalige meevaller van € 48.644 door vrijval van de rekening courant positie van de inmiddels opgeven Stichting Samenleving & Bedrijf. Mede hierdoor waren we in staat voor eigen rekening de eerder genoemde Nieuwe Economie Index te ontwikkelen. Van de in 2018 gevormde bestemmingsreserve (€ 225.000) ten behoeve van investeringen in systemen en in de nieuwe website is € 149.061 verbruikt. Het resterende bedrag zal in 2020 besteed worden aan het doorontwikkelen van de Futureproof Community en het verder optimaliseren van onze systemen.

Het positieve resultaat zal toegevoegd worden aan de continuïteitsreserve, waardoor deze per 31 december 2019 € 1,020 miljoen bedraagt.

Organisatie

Het aantal medewerkers is in 2019 licht gegroeid. Op 31 december 2019 waren er 62 medewerkers (50,6 fte) in vaste of tijdelijke dienst bij MVO Nederland ten opzichte van 60 medewerkers per 1 januari (48,7 fte). De vaste bezetting is iets gedaald (van 32,6 fte naar 29,2 fte) en de tijdelijke bezetting is gestegen (van 16,1 fte naar 21,4 fte). De flexibele schil is net als in 2018 gegroeid. Op 1 januari 2019 hadden we 13 overeenkomsten met zzp'ers, op 31 december 2019 waren dat er 17. Ook is in 2019 één persoon op detacheringbasis gestart vanuit het ministerie van I&W. In 2019 hadden we 13 stagiaires.

In 2019 zijn we gestart met het vaststellen van competenties en functieprofielen met als doel minder verschillende functietitels en meer duidelijkheid voor medewerkers wat er van hen verwacht wordt en waar zij zich op kunnen ontwikkelen. Daarnaast is het vergoedingsbeleid (voor sport, ziektekosten en thuiswerkplek) gewijzigd naar één vergoeding en is het administratief eenvoudiger en fiscaal voordeliger gemaakt. Er is een integriteitsbeleid opgesteld dat is toegevoegd aan de arbeidsvoorwaardenregeling. Ook voor zzp'ers is dit beleid van toepassing. Daarnaast is aandacht besteed aan ontwikkeling van medewerkers via opleidingen, feedback geven en verder terugdringen van het ziekteverzuim. Het ziekteverzuim over 2019 was met 2,5 procent wederom lager (3,8 procent in 2018 en 6,7 procent in 2017).

Vooruitblik

Voor 2020 is onze begroting ingezet op een omzet van € 6,413 miljoen met een neutraal resultaat. De omzetstijging van € 0,466 miljoen wordt voorzien door enerzijds een forse groei in het aantal partners (extra omzet € 0,160 miljoen) en anderzijds in een groei in projecten (€ 0,306 miljoen). De groei in partners (van 1.700 naar 2.200) betekent een stevige opgave. De focus ligt vooral op het voortzetten van onze ambities vanaf 2020 waar we een flinke taak hebben om de meerjarige internationale omzet voort te zetten met een nieuw programma. Onze activiteiten zijn derhalve nog meer dan anders gericht op het acquireren van partners en nieuwe projecten voor 2021. Tegelijkertijd volgen we nauwlettend de huidige resultaten, hebben we verschillende scenario's uitgewerkt en informeren we de Auditcommissie ieder kwartaal over de stand van zaken.

De Corona-crisis maakt dat wij het jaarplan 2020 zullen moeten bijstellen in Q2 van 2020. Onze verwachting is nu dat de omzet ruim € 0,4 miljoen lager zal uitvallen en dat het resultaat verslechtert naar ruim - € 0,2 miljoen. De daling in omzet wordt met name veroorzaakt door neerwaartse bijstelling van de omzetgroei in partnerbijdragen en vertraging van aantal internationale projecten doordat bijvoorbeeld buitenlandse missies vanwege de beperkende maatregelen voorlopig niet door kunnen gaan.

Aangezien de continuïteitsreserve momenteel meer dan € 1,0 miljoen bedraagt, kan het verwachte negatieve resultaat in 2020 goed opgevangen worden. De grootste risico's zien wij voor 2021; in een somber scenario zien we daar een verdere afname van de partneromzet met -10 procent en slechts minimale vervangende omzet voor het internationale programma. Mocht dit scenario zich voordoen dan kunnen we door afbouw van de flexibele schil en het beëindigen van een groot aantal tijdelijke contracten de grootste klap opvangen. Het zou wel betekenen dat het resultaat verder verslechtert, maar dat de continuïteitsreserve nog steeds voldoende is om dit te verwerken. Ook de liquiditeitspositie is dan nog niet in gevaar.

Maria van der Heijden
Directeur-bestuurder

Gewaarmerkt voor
Identificatiedoeleinden door:

RSM Netherlands
datum: 10.5.2020

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht van MVO Nederland bestond in 2019 uit 7 personen:

Peter Blom (voorzitter sinds september 2016)
Lizzy Doorewaard (lid sinds mei 2011 tot 23 mei 2019)
Carla Moonen (lid sinds maart 2014)
Talitha Muusse (lid sinds juni 2014)
Ron Steenkuijl (lid sinds januari 2017)
Pallas Agterberg (lid sinds januari 2018)
Anne-Marie Rakhorst (lid sinds januari 2018 tot 31 december 2019)

Carla Moonen heeft per 23 mei het voorzitterschap van de auditcommissie overgenomen van Lizzy Doorewaard. De remuneratiecommissie is het gehele jaar voorgezeten door Ron Steenkuijl.

De hoofd- en nevenactiviteiten van de leden van de Raad van Toezicht zijn opgenomen in bijlage 1.

MVO Nederland kan terugzien op een succesvol 2019. Daarmee wil ik – mede namens de Raad van Toezicht – de directie en de medewerkers van harte feliciteren. Het succes drukt zich uit in talloze kleine en grote bijeenkomsten met partners, de vernieuwde merkpositionering, de deelname aan het publieke debat en – niet onbelangrijk – meer financiële weerbaarheid. Wat mij betreft grotendeels het resultaat van de nieuwe strategie met vier versnellers, die nauw blijken aan te sluiten bij wat onze partners voor ogen staat: het creëren van 'mvo-massa'. Oftewel: steeds meer bedrijven die hun aandeel nemen in de nieuwe economie. Naast de formele rol die een Raad van Toezicht speelt, ging het overleg met de directie afgelopen jaar vooral over de strategie en de implementatie ervan. Open en constructief, waarbij de Raad zich vooral als sparringpartner heeft opgeworpen.

MVO Nederland is klaar voor de uitdagingen van 2020 en daarna. Net op tijd, zo blijkt bij het uitbreken van de Corona-crisis. Een crisis die z'n weerga niet kent en waar iedereen mee te maken krijgt. Ook ondernemers. Al snel heeft het debat rond de crisis zich uitgebreid naar ons economisch handelen. Over de vergroening en sociale inclusiviteit als bouwstenen van de post-Corona-economie. Met als gevaar dat het nu vooral om vergezichten en grote visies gaat en minder over wat er morgen kan en moet veranderen op de werkvloer. MVO Nederland is bij uitstek de organisatie die de verbinding tussen droom en daad kan leggen. Heeft daarvoor veel in huis, wil het graag delen en doet dat ook. Dit is daarom onze tijd. De verwachtingen zijn hoog!

In normalere tijden krijg je tijd om een nieuwe strategie stap voor stap te implementeren. Dit zijn echter geen normale tijden. Naast leed en angst, ook bij ondernemers, liggen er grote kansen voor vernieuwing en versnelling. Juist voor mvo-ondernemingen. Richting een maatschappelijke, nieuwe economie waar publieke en private belangen in elkaars verlengde liggen. Met MVO Nederland als een van de regisseurs.

Peter Blom
Voorzitter Raad van Toezicht

Gewaarmerkt voor
Identificatiedoeleinden door:

RSM Netherlands
datum: 18.5.2020

Peter Blom, Leiden, 3-3-1956

Carla Petronella Micheline Moonen, Weert, 5-4-1963

Ronald Cornelis André Steenkuijl, Delft, 31-1-1966

Talitha Agueda Muusse, Delft, 26-6-1991

Pallas Agterberg, Odijk, 10-10-1963

Gewaarmerkt voor
identificatiedoeleinden door:

RSM Netherlands
datum: 18.5.2020

JAARREKENING 2019

Gewaarmerkt voor
identificatiedoeleinden door:

RSM Netherlands
datum: 18.5.2020

Balans per 31 december 2019

Stichting MVO Nederland (na resultaatbestemming)

	31 december 2019	31 december 2018
	€	€
ACTIVA		
Vaste Activa		
1. Materiële vaste activa	48.591	58.260
Totaal Vaste Activa	48.591	58.260
Vlottende Activa		
2. Debiteuren	314.242	421.698
3. Vorderingen en overlopende activa	623.599	462.419
4. Liquide middelen	1.967.138	1.962.181
Totaal Vlottende Activa	2.904.979	2.846.298
TOTAAL ACTIVA	2.953.570	2.904.558
PASSIVA		
5. Reserves en fondsen		
Continuïteitsreserve	1.020.904	1.019.949
Bestemmingsreserve	75.939	225.000
Totaal Reserves en Fondsen	1.096.843	1.244.949
Kortlopende Schulden		
6. Bestedingsverplichting	421.951	227.198
7. Crediteuren	235.963	279.703
8. Overlopende passiva en overige schulden	1.198.813	1.152.708
Totaal Kortlopende Schulden	1.856.727	1.659.609
TOTAAL PASSIVA	2.953.570	2.904.558

Gewaarmerkt voor
identificatiedoeleinden door:

RSM Netherlands
datum: 10.5.2020

Staat van Baten en Lasten over 2019

Stichting MVO Nederland

	2019 MVO NL €	Begroting 2019 MVO NL €	2018 MVO NL €
BATEN			
9. Publieke inkomsten	3.620.019	3.764.169	3.147.804
10. Mutatie bestedingsverplichting projectsubsidies publieke inkomsten	-202.974		117.005
11. Partner- en netwerkinkomsten	1.893.534	1.785.000	1.823.298
12. Overige private inkomsten	656.501	1.295.230	700.771
Totaal baten	5.967.080	6.844.399	5.848.878
LASTEN			
13. Projectkosten	1.987.734	2.525.131	1.463.457
14. Communicatiekosten	74.842	-	44.637
15. Personeelskosten	3.633.716	3.929.571	3.713.431
16. Afschrijvingen	22.407	18.937	20.339
17. Organisatiekosten	393.601	368.254	295.621
Totaal lasten	6.112.300	6.841.893	5.537.485
	-145.220	2.506	311.383
18. Financiële baten en lasten	-2.886	-	49.153
Saldo resultaat voor resultaat bestemming	-148.106	2.506	360.536
Onttrekking / dotatie bestemmingsreserve	149.061		-225.000
Dotatie continuïteitsreserve	-955	-2.506	-135.536
Saldo resultaat na resultaat bestemming	-	-	-

Gewaarmerkt voor
Identificatiedoeleinden door:

RSM
RSM Netherlands
datum: 10.5.2020

Grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslaggevingsperiode per kalenderjaar.

Voornaamste activiteiten

Stichting MVO Nederland, gevestigd te Utrecht, is opgericht in 2004 in opdracht van het ministerie van Economische Zaken. De Stichting heeft ten doel het stimuleren van maatschappelijk verantwoord ondernemen (hierna: mvo) door:

- Het bevorderen van kennis- en informatieoverdracht omtrent mvo, zowel in nationale als internationale context;
- Het bevorderen en faciliteren van de onderlinge dialoog over mvo tussen ondernemingen, maatschappelijke organisaties, overheden en burgers;
- Het inspireren, verbinden en versterken van bedrijven, sectoren en ketens om steeds verdergaande stappen te zetten op het terrein van mvo, in de nationale en internationale context, opdat het aantal ondernemingen dat zich bewust wordt van en overgaat tot mvo, toeneemt en mvo voor het hele Nederlandse bedrijfsleven een vanzelfsprekende zaak wordt.

Stichting MVO Nederland is een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).

Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijfnummer handelsregister

Stichting MVO Nederland is feitelijk gevestigd te Utrecht en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 814363647.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving 640 voor organisaties zonder winststreven. De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op verkrijgingsprijs.

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

MVO Nederland heeft de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector (WNT) gehanteerd bij het opmaken van deze jaarrekening.

Model

De Staat van Baten en Lasten is opgesteld volgens het categoriale model, waarbij enerzijds inzicht wordt gegeven in de baten en lasten uit hoofde van de doelstellingen en anderzijds in de kosten van de eigen organisatie.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Consolidatie

Stichting MVO Nederland was in 2018 bestuurlijk verbonden met de Stichting Samenleving & Bedrijf. In 2018 hebben er geen activiteiten in deze stichting plaatsgevonden. Het batig saldo van 35k is in 2014 overgeboekt naar de rekening van Stichting MVO Nederland. Dit zorgt samen met de al bestaande rekening courant positie voor een saldo van 48k. Op grond hiervan is Stichting Samenleving & Bedrijf niet meegeconsolideerd in de jaarrekening 2018 van Stichting MVO Nederland. De Stichting is inmiddels opgeheven en uitgeschreven uit het Handelsregister. De bestaande rekening courant positie is vrijgevallen in 2019.

Gewaarmerkt voor
identificatiedoeleinden door:

RSM Netherlands
datum: 10.5.2020

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en resultaatbepaling

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op verkrijgingprijs.

Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen de verkrijgingprijs. Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Baten worden verantwoord indien alle belangrijke risico's met betrekking tot de geleverde diensten zijn overgedragen aan de koper.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de stichting.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van de grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Financiële instrumenten

De stichting maakt geen gebruik van financiële instrumenten (derivaten) en/of houdt geen handelsportefeuille aan. Financiële instrumenten omvatten debiteuren, overige vorderingen, geldmiddelen, crediteuren en overige te betalen posten. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Materiele vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen, ontvangen bijdragen en vergoedingen van derden en indien van toepassing bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs van de

Gewaarmerkt voor
identificatiedoeleinden door:

 RSM

RSM Netherlands

netto-investeringen, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

Debiteuren en overige vorderingen

Debiteuren en overige vorderingen worden bij eerste opname gewaardeerd tegen de reële waarde. Voor oninbare debiteuren wordt een voorziening getroffen, die in mindering wordt gebracht op het openstaande debiteurensaldo. De debiteuren en overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waarde verminderingsverliezen (in de praktijk gelijk aan de nominale waarde).

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas en banktegoeden met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Financiële instrumenten, die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als eigenvermogensinstrumenten, worden gepresenteerd onder het eigen vermogen. Uitkeringen aan houders van deze instrumenten worden in mindering op het eigen vermogen gebracht, na aftrek van eventueel hiermee verband houdend voordeel uit hoofde van belasting naar de winst. Financiële instrumenten, die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als een financiële verplichting, worden gepresenteerd onder schulden. Rente, dividenden, baten en lasten met betrekking tot deze financiële instrumenten worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord als kosten of opbrengsten.

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is gevormd om de continuïteit van de Stichting te waarborgen en te kunnen voldoen in geval van onvoorziene uitgaven in het kader van de bedrijfsuitoefening.

Bestemmingsreserve

Wanneer het bestuur van Stichting MVO Nederland een deel van de reserves heeft afgezonderd voor een speciaal doel, is sprake van een bestemmingsreserve. In de toelichting wordt het bedrag en de beperkte doelstelling van iedere bestemmingsreserve vermeld, alsmede het feit dat het bestuur deze beperking heeft aangebracht.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Opbrengstverantwoording

Diensten

Baten uit het verlenen van diensten worden in de staat van baten en lasten verwerkt wanneer het bedrag van de baten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de baten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de baten.

Projectsubsidies

Projectsubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruit ontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en de stichting zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van gemaakte kosten worden systematisch als baten in de staat van baten en lasten opgenomen in dezelfde periode als waarin de kosten zijn gemaakt.

Kosten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Afschrijvingen

Materiële vaste activa worden vanaf het moment dat het actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik afgeschreven over de geschatte economische levensduur.

Personeelsbeloningen/ pensioenen

De aan het personeel verschuldigde beloningen worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten.

Nederlandse pensioenregelingen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies. Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van het fonds en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met het fonds, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen.

Voor een op balansdatum bestaand overschot bij het pensioenfonds wordt een vordering opgenomen als de stichting de beschikkingsmacht heeft over dit overschot, het waarschijnlijk is dat het overschot naar de onderneming zal toevloeien en de vordering betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Financiële baten en lasten

Rente baten en lasten worden tijdsevenredig verwerkt.

Belastingen

BTW

Vanaf 2009 is MVO Nederland naast niet-ondernemersactiviteiten ook belaste ondernemersactiviteiten gaan verrichten. Per 1 januari 2009 heeft de Belastingdienst de Stichting dan ook als ondernemer aangemerkt in de zin van de Wet op de omzetbelasting 1968.

Gewaarmerkt voor
Identificatiedoeleinden door:

RSM Netherlands
datum: 10.5.2020

Naast de verplichting om btw in rekening te brengen over deze belaste prestaties, heeft MVO Nederland ook het recht op aftrek van voorbelasting van btw op kosten die aan de belaste prestaties toe te rekenen zijn. Btw op kosten die deels toe te rekenen zijn aan belaste prestaties en deels aan niet-ondernemersactiviteiten komen deels voor aftrek in aanmerking. Basis voor deze aftrek is de verhouding tussen de belaste prestaties en de totale inkomsten.

Exploitatie

Het exploitatieresultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar. Baten worden in het jaar verantwoord waarin deze zijn gerealiseerd. Kosten worden verantwoord zodra zij voorzienbaar zijn en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Bepaling reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn.

Gewaarmerkt voor
Identificatiedoeleinden door:

 RSM

RSM Netherlands
datum: 18.5.2020

TOELICHTING OP DE JAARREKENING 2019

Gewaarmerkt voor
identificatiedoeleinden door:

RSM Netherlands
datum: 18.5.2020

Toelichting op de balans per 31 december 2019

1. Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt weer te geven:

Stand per 1 januari 2019:

Aanschafprijs	108.097
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	<u>49.837</u>
Boekwaarde	<u><u>58.260</u></u>
Mutaties in de boekwaarde	
Investerings	12.737
Afschrijvingen	<u>22.406</u>
Saldo	<u><u>48.591</u></u>

Stand per 31 december 2019:

Aanschafprijs	120.834
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	<u>72.243</u>
Boekwaarde	<u><u>48.591</u></u>
Afschrijvingspercentage	33,33% & 20%

In 2016 is er geïnvesteerd in het nieuwe kantoorpand Arthur van Schendelstraat 500 te Utrecht. De totale investering bedroeg bijna 400k inclusief btw-kosten (56% van de voorheffing op inkoopfacturen). De kosten bestaan uit de aannemerssom, elektra, vloeren, meubels en inhuur derden. Een groot deel van de kosten hebben we kunnen financieren uit het incentive budget van de verhuurder Bouwinvest en door middel van bijdragen van de onderhuurders aan de verbouwing en inrichting. Het resterende investeringsbedrag van € 94.687 is eind 2016 op de balans als materiele vaste activa (onroerende zaken/verbouwing) gezet. Er wordt een afschrijvingstermijn van 5 jaar gehanteerd a 20% van de aanschafwaarde per jaar.

In 2019 is er geïnvesteerd in de aanschaf van een aantal laptops voor een bedrag van € 12.373. Deze worden in een periode van 3 jaar afgeschreven à 33,33%.

2. Debiteuren

	31 december 2019	31 december 2018
	€	€
Debiteuren *)	322.606	434.490
Voorziening dubieuze debiteuren	<u>-8.364</u>	<u>-12.792</u>
	<u>314.242</u>	<u>421.698</u>

*) De debiteurenstand is lager dan vorig jaar. Ook het bedrag aan openstaande debiteuren ouder dan 60 dagen is verlaagd. Eind 2018 was deze post nog 165k, terwijl eind 2019 deze nog maar 38k bedroeg.

3. Vorderingen en overlopende activa

	31 december 2019	31 december 2018
	€	€
Nog te factureren Gogla	417	2.928
Nog te factureren BoP Inc	1.160	2.173
Nog te factureren Klimaatverbond	-	1.346
Nog te factureren Nieuwjaarsevenement	-	34.750
Nog te factureren bedragen overig	351	4.237
Nog te factureren Rabo CE Challenge	-	19.300
Nog te factureren IMVO Indus-MVO Samenwerking	-	10.400
Nog te factureren Green deal circulair inkopen	-	12.100
Nog te factureren Dutch Circular Textile Valley	6.186	-
Nog te factureren GIZ Deutsche Gesellschaft für Intern. Zusam	27.552	-
Nog te factureren Expeditie Duurzaam I&W	28.260	-
Nog te factureren Explorative mission Indonesia	37.458	-
Nog te ontvangen IMVO-programma	238.606	164.425
Nog te ontvangen Natuurlijk Kapitaal 2017	-	10.597
Nog te ontvangen ABC Coalitie Natuurlijk Kapitaal	-	46.809
Nog te ontvangen Natuurlijk Kapitaal ABC-coalities 2018-2019	57.399	-
Nog te ontvangen Nederland Circulair	-	62.656
Nog te ontvangen Nederlandse Klimaatcoalitie	-	2.479
Nog te ontvangen Kiem tot Kracht	56.000	26.968
Nog te ontvangen Versnellingshuis	42.117	-
Nog te ontvangen IMVO Vouchers	-	22.360
Nog te ontvangen bedragen overig	-	3.659
Vooruit betaalde pensioenpremie	27.639	26.479
Vooruit betaalde Amersfoortse verzekeringen	15.951	
Vooruit betaalde licenties	24.064	
Vooruit betaalde kosten overig	11.804	7.590
Vooruit betaalde kosten NE20	47.326	
Nog te ontvangen rente	1.309	1.163
Overige vorderingen en overlopende activa	-	-
	623.599	462.419

Alle vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan één jaar, tenzij anders vermeld.

Gewaarmerkt voor
identificatiedoeleinden door:

RSM Netherlands
datum: 18.5.2020

4. Liquide middelen

	31 december 2019	31 december 2018
	€	€
Kas	320	320
United	143	899
Rekening courant banken	1.917.598	1.911.885
Bankgarantie *)	49.077	49.077
Stand per 31 december	1.967.138	1.962.181

*) Voor het kantoorpand aan de Arthur van Schendelstraat 500 is een bankgarantie afgegeven voor € 49.077.

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.

5. Reserves en fondsen

Het verloop van de reserves kan als volgt worden weergegeven:

	Continuïteits- reserve	Bestemmings- reserve	Totaal
	EUR	EUR	EUR
Stand per 1 januari 2019	1.019.949	225.000	1.244.949
Mutaties (resultaatbestemming):	-	-149.061	-149.061
Overige/restant resultaatbestemming	955	-	955
Stand per 31 december 2019	1.020.904	75.939	1.096.843

De RvT heeft in 2018 besloten om een bestemmingsreserve te vormen voor de nieuwe website en ICT ontwikkeling.

6. Bestedingsverplichting

<i>Projectsubsidies</i>	31 december 2019	31 december 2018
Stand per 1 januari	227.198	404.203
Mutaties:		
Bestedingsverplichting 2019	-8.221	
Reeds bestede projectsubsidies	202.974	-117.005
Stand per 31 december	421.951	227.198

Gewaarmerkt voor
identificatiedoelinden door:

RSM Nederlands

Nog te besteden projectsubsidies

De aan de bestedingsverplichting toegevoegde bedragen betreffen het saldo van geoormerkte ontvangen subsidies en de uitgaven voor deze projecten over 2019. Het saldo komt ten gunste of ten laste van de projecten in 2019.

Projectcode	Nog te besteden 2019	Realisatie inkomsten	Realisatie personeelskosten	Realisatie out of pocketkosten	Gerealiseerd resultaat	Nog te besteden 2020
MVO Informatiepunt	34.142	-	34.142	-	-	-
IMVO Omzet met Impact	*) 12.675	1.908.765	1.232.718	614.553	-	74.168
REDD+	2.252	21.500	1.236	18.345	4.171	-
Nieuwjaarsevent 2019	55.852	-	56.843	299	-1.290	-
Blauwe netten	9.869	-	9.869	-	-	-
Community Natuurlijk Kapitaal	101.408	14.733	29.992	86.149	-	-
Wegwijzer GDCl	11.000	-	2.728	23.200	-14.928	-
Europese Lobby 2018	-	24.193	1.111	24.652	-3.326	1.756
IMVO True-cost accounting koffie	-	250.006	103.723	81.093	-	65.190
IMVO Green Tanning Initiative Ethiopië	-	76.764	54.284	21.571	-	909
IMVO Bottom Up!	-	69.952	38.699	11.319	-	19.934
IMVO Vouchers #3	-	547.705	51.002	236.710	-	259.994
TOTAAL	227.198	2.913.618	1.616.347	1.117.891	-15.373	421.951

*) Er heeft een aanpassing plaats gevonden op de nog te besteden inkomsten van € 8.221.

Gewaarsmerkt voor
identificatiedoeleinden door:

RSM Nederlands
datum: 18.5.2020

7. Crediteuren

	31 december 2019	31 december 2018
	€	€
Crediteuren	<u>235.963</u>	<u>279.703</u>

8. Overlopende passiva en overige schulden

Vooruit ontvangen IMVO Vouchers #3	~~278.431,26~~	274.126-
Vooruit ontvangen Subsidie SIB Scan Brazilië	-	11.312
Vooruit gefactureerde inkomsten overige	42.000	49.970
Vooruit gefactureerde Versneller voor Ondernemend Oplossen	45.978	-
Vooruit gefactureerde inkomsten NE20	16.075	-
Borgsommen	15.099	15.099
Nog te betalen overige	5.229	-
Nog te betalen transitievergoeding	46.250	74.750
Nog te betalen juridische kosten	-	6.950
Nog te betalen salariskosten	-	108.530
Nog te betalen premie Zwitserleven	27.639	-
Beleidsexperiment Expeditie sociale innovatie	~~114.993~~	~~114.993~~
Nog te factureren creditnota Capaciteitsopbouw CE in EU	9.350	9.350-
Nog te ontvangen facturen Nieuwjaarsevenement	-	117.825
Nog te ontvangen facturen NEx ontwikkelingskosten	65.000	-
Nog te ontvangen facturen Rabobank	-	9.583
Nog te ontvangen facturen Concept 7	-	13.200
Nog te ontvangen facturen Freelancers	-	8.712
Nog te ontvangen facturen Redrum Bureau BV	-	9.000
Nog te ontvangen facturen Gloed Communicatie	11.190	-
Nog te ontvangen RSM controle IMVO 'Omzet met impact'	6.451	-
Nog te ontvangen facturen IMVO Vouchers #3	195.331	-
Overige nog te ontvangen facturen	33.653	33.852
RSM-jaarrekening controle	12.746	10.306
Rekening-courant Samenleving & Bedrijf	-	48.689
Reservering vakantiegeld en vakantiedagen	231.112	212.907
Loonheffingen en sociale lasten	123.378	103.277
Omzetbelasting	22.319	15.736
Overige schulden en overlopende passiva	<u>6.028</u>	<u>4.543</u>
	<u>1.198.813</u>	<u>1.152.708</u>

Gewaarmerkt voor
identificatiedoeleinden door:

 RSM

RSM Netherlands
datum: 18.5.2020

Financiële instrumenten

Algemeen

Kredietrisico

De stichting loopt kredietrisico over debiteuren, overige vorderingen en liquide middelen. Het risico wordt echter als laag ingeschat doordat het een veelheid aan, veelal publieke, opdrachtgevers betreft. De (overtollige) liquide middelen zijn bij een gerenommeerde bank ondergebracht.

De stichting maakt in de normale bedrijfsuitoefening geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Op basis van overige financiële instrumenten (o.a. vorderingen, schulden en liquide middelen) wordt de stichting blootgesteld aan kredietrisico, renterisico en liquiditeitsrisico.

Renterisico

De stichting heeft geen externe financiering. Het renterisico wordt daarom als laag ingeschat.

Liquiditeitsrisico

De stichting bewaakt haar eigen liquiditeitspositie en ziet erop toe dat er steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen.

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Huurverplichting en -rechten

De stichting is een overeenkomst aangegaan met verhuurder Bouwinvest Dutch International Office Fund N.V. voor de duur van vijf jaar, ingaande op 1 januari 2017, derhalve eindigende op 31 december 2021. Het gaat hierbij om een totaal gehuurde oppervlakte van 825m² werkruimte op de 1^e etage van de Arthur van Schendelstraat 500, alsmede de huur van 30m² archiefruimte en 8 parkeerplaatsen. Aanvullend op de hierboven vermelde overeenkomst is ook een overeenkomst inzake bijkomende leveringen en diensten aangegaan. Dezelfde verplichtingen dienen in acht genomen te worden met betrekking tot opzegging als de hierboven vermelde huurovereenkomst. De verplichting van de huur, exclusief de bijkomende leveringen en diensten, bedraagt € 158.692,- per jaar te vermeerderen met 7,5% btw-compensatie. Gedeeltelijke doorbelasting aan de onderhuurders op basis van m² en afname van parkeerplaatsen vindt plaats (in 2019 voor een bedrag van € 81.485). De overeenkomsten met de onderhuurders hebben een duur van 5 jaar, ingaande op 1 januari 2017, derhalve eindigende op 31 december 2021. Wel kunnen onderhuurders tussentijds opzeggen met inachtnaam van een opzegtermijn van zes maanden.

Leaseverplichting

MVO Nederland heeft een overeenkomst afgesloten voor de huur van twee printers. De overeenkomsten hebben een duur van 5 jaar, ingaande op 1 januari 2017, derhalve eindigende op 31 december 2021. De huurprijs bedraagt circa € 1.250,- per maand.

Gewaarmerkt voor
Identificatiedoeleinden door:

RSM Netherlands
datum: 18.5.2020

Toelichting op de Staat van Baten en Lasten over 2019

BATEN

	2019	Begroting 2019	2018
	€	€	€
9. Publieke inkomsten			
Ministerie van EZ / LNV projectsubsidie*)	396.632	524.000	565.493
Ministerie van Buitenlandse Zaken – IMVO- vouchers*)	544.105	540.000	38.928
Ministerie van Buitenlandse Zaken- IMVO- programma	1.730.451	1.660.000	1.757.661
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland*)	217.515	221.000	86.583
Overige ontvangen projectsubsidies	<u>731.316</u>	<u>362.399</u>	<u>699.139</u>
	<u>3.620.019</u>	<u>3.307.399</u>	<u>3.147.804</u>

*) De subsidieprojecten hebben alle een incidenteel karakter waarbij de looptijd varieert van ca. 1 maand tot 4 jaar. Hierdoor varieert de omzet per opdrachtgever over de jaren. Een deel van de subsidieprojecten hebben een doorloop naar 2020. De goedkeuring voor deze projecten zal plaatsvinden bij afsluiting.

10. Mutatie bestedingsverplichting projectsubsidies publieke inkomsten

Mutatie bestedingsverplichting*)	<u>202.974</u>	<u>-</u>	<u>-177.005</u>
	<u>202.974</u>	<u>-</u>	<u>-177.005</u>

*) Zie de toelichting op de bestedingsverplichting in de balans onder punt 6.

11. Partner- en netwerkinkomsten

Partnerinkomsten	724.265		672.852
Netwerkinkomsten	<u>1.169.269</u>	<u></u>	<u>1.150.446</u>
	<u>1.893.534</u>	<u>1.785.000</u>	<u>1.823.298</u>

Gewaarmerkt voor
Identificatiedoeleinden door:

RSM Nederlands
datum: 10.5.2020

12. Overige private inkomsten

	2019	Begroting 2019	2018
	€	€	€
Overige inkomsten*)	656.501	1.295.230	700.771
	<u>656.501</u>	<u>1.295.230</u>	<u>700.771</u>

*) = De overige private inkomsten 2019 zijn lager dan begroot. Dit komt door lagere acquisitie bij team Sector Transitie (230k), team Internationaal (50k), NE20 (70k, inkomsten verschoven naar 2020) en algemeen (200k). De overige inkomsten bestaan onder andere uit de volgende posten: Dutch Circulair Textile Valley (46k), Expeditie MVO Managers (79k), Blauwe Netten (67k) en Kunststof als Grondstof (109k) en vrijval Stichting S&B (48k).

LASTEN

13. Projectkosten

Out of pocket-kosten *)	1.987.734	2.525.131	1.463.457
	<u>1.987.734</u>	<u>2.525.131</u>	<u>1.463.457</u>

*) De out-of-pocket kosten van de verschillende projecten in 2019 bestaan met name uit uitgaven voor tijdelijke inzet externe medewerkers (784k), communicatie, ontwerp en drukwerk (407k), IMVO vouchers (237k) en ontwikkelingskosten (114k). Ook reis- en verblijfkosten, kosten voor evenementen en niet terugvorderbare BTW worden hier verantwoord.

De projecten met de hoogste out-of-pocket-kosten in 2019 zijn: Omzet met Impact (728k), IMVO Vouchers (237k), Natuurlijk Kapitaal (168k), Nieuwe Business Agenda (100k) en Versnellingshuis (98K). De totale kosten zijn lager dan begroot doordat ook de totale projectinkomsten lager zijn.

14. Communicatie kosten

Evenementen *)	-	-	31.785
Kosten voor onderhoud en ontwikkeling websites **)	66.387	-	6.432
Diverse communicatiekosten	8.455	-	6.420
	<u>74.842</u>	<u>-</u>	<u>44.637</u>

*) Per 2019 is het jaar waarin het evenement NE20 (Nieuwe Economie 2020) plaatsvindt leidend voor het opnemen van de kosten. Voorheen werden de kosten opgenomen in het jaar voorafgaand aan het evenement. Hierdoor zijn in 2019 zowel in de begroting als in de realisatie geen kosten gebudgetteerd c.q. verantwoord, hetgeen een positief effect heeft op het resultaat.

**) De kosten voor de nieuwe website worden gedekt door onttrekking uit de in 2018 gevormde bestemmingsreserve.

15. Personeelskosten

	2019	Begroting 2019	2018
	€	€	€
Brutolonen en salarissen	2.599.291	2.868.839	2.731.928
Sociale lasten en pensioenlasten	788.410	811.336	717.739
Overige personeelskosten	246.015	249.396	263.764
	<u>3.633.716</u>	<u>3.929.571</u>	<u>3.713.431</u>

Toelichting brutolonen en salarissen

Brutolonen en salarissen *)	<u>2.599.291</u>	<u>2.868.839</u>	<u>2.731.928</u>

*) In 2019 is bewust voor gekozen om de flexibele schil te vergroten ten opzichte van het eigen personeel. Hierdoor zijn de 'brutolonen en salarissen' gedaald ten opzichte van de begroting.

Toelichting sociale lasten en pensioenlasten

Premie ZVW, WAO en WW	454.899	465.121	423.148
Overige personeelsverzekeringen	70.918	89.603	45.340
Pensioenlasten	262.593	256.612	249.250
	<u>788.410</u>	<u>811.336</u>	<u>717.739</u>

Toelichting overige personeelskosten

Inhuur personeel	29.055	20.000	37.732
Wervingskosten	9.084	10.000	22.787
Vakopleidingen	25.365	40.000	40.714
Vergoedingen personeel	159.960	143.397	140.883
Overige personeelskosten	22.551	35.999	21.648
	<u>246.015</u>	<u>249.396</u>	<u>263.764</u>

Geaarmerkt voor
identificatiedoeleinden door:

 RSM

RSM Netherlands
datum: 10.5.2020

Medewerkers MVO Nederland

2019 Medewerkers	Aantal Tijdelijk	Aantal Vast	FTE Tijdelijk	FTE Vast
1 januari 2019	19	41	16,1	32,6
31 december 2019	27	35	21,4	29,2
Gemiddeld 2019	23	38	18,8	30,9

16. Materiële vaste activa

	2019 €	Begroting 2019 €	2018 €
Afschrijvingen materiële vaste activa	<u>22.407</u>	<u>18.937</u>	<u>20.339</u>

17. Overige organisatiekosten

	2019 €	Begroting 2019 €	2018 €
Huisvestingskosten	117.684	113.562	113.467
Bestuurs- / RvT-kosten	10.664	28.000	13.196
Kosten voor software, hardware & service ICT	155.587	148.017	147.963
ICT Roadmap **)	82.674	-	-
Advies- en accountantskosten	92.259	83.000	70.739
Kantoorkosten	21.593	38.882	10.740
Niet aftrekbaar gedeelte voorbelasting	64.856	36.791	45.213
Reservering dubieuze debiteuren	-4.428	-	-22.335
Doorbelasting overheadkosten *)	-147.288	-80.000	-83.362
	<u>393.601</u>	<u>368.254</u>	<u>295.621</u>

*) Door de groei in 2019 in onze flexibele schil met het aannemen van zzp'ers is de doorbelasting van de overheadkosten op deze gefactureerde uren gestegen ten opzichte van de begroting.

***) De kosten voor de ICT Roadmap worden gedekt door onttrekking uit de in 2018 gevormde bestemmingsreserve.

Gewaarmerkt voor
identificatiedoeleinden door:

RSM/Netherlands
datum: 10.5.2020

18. Financiële baten en lasten

	2019	Begroting 2019	2018
	€	€	€
Resultaat overname de Groene Zaak *)	-	-	-52.636
Rentelasten en soortgelijke kosten	4.300	-	4.808
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	<u>-1.414</u>	<u>-</u>	<u>-1.325</u>
	<u>2.886</u>	<u>-</u>	<u>-49.153</u>

*) Dit betreft het batig saldo van de overgenomen activa en passiva van De Groene Zaak.

19. Gebeurtenissen na balansdatum met belangrijke financiële gevolgen

Sinds enige weken hebben we in Nederland te maken met het coronavirus. De gevolgen van de uitbraak van het coronavirus worden aangemerkt als gebeurtenissen na balansdatum die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en zijn derhalve niet in de jaarrekening over 2019 verwerkt.

Ondanks de extreme situatie is er tot op heden bij Stichting MVO Nederland nog geen sprake van een forse vermindering van de lopende (project)activiteiten. De projecten kunnen nog worden uitgevoerd, al dan niet met een mogelijke vertraging. In hoeverre de projecten zullen vertragen is momenteel nog niet te overzien en hierover is Stichting MVO Nederland in gesprek met de subsidieverstrekkingen.

De verwachting is dat de coronacrisis het resultaat over de rest van 2020 verder negatief zal beïnvloeden, waardoor wij de originele begroting 2020 op een aantal onderdelen hebben aangepast. Dit heeft met name betrekking op het lager uitvallen van de beoogde partnergroei en het mogelijk stilvallen van een aantal internationale projecten. Deze effecten alsmede de kansen en bedreigingen heeft de stichting ingeschat. Indien nodig zullen wij met subsidieverstrekkingen afstemmen over mogelijk uitstel van de activiteiten. Ook heeft de organisatie de mogelijkheid intern maatregelen nemen om de kosten beheersbaar te houden waaronder een afbouw van de flexibele schil van personeel en inzet of vermindering van eigen personele lasten. Op basis hiervan is een liquiditeitsprognose voor 2020 en 2021 opgesteld.

Vanuit de inschatting, waarbij de opbrengsten achterblijven en de kosten doorlopen, blijkt dat ook in een bijgestelde negatieve situatie de stichting nog in staat blijft aan al haar verplichtingen te voldoen en dat de reserve toereikend is om de ingeschatte mindere periode te overbruggen. Wij zijn ervan overtuigd dat stichting voldoende reserves heeft om deze periode te doorstaan waarbij ook de liquiditeiten in een somber scenario toereikend zijn om aan de verplichtingen te kunnen blijven voldoen. Stichting MVO Nederland is derhalve positief over de continuïteit van de organisatie op de langere termijn.

Gewaarmerkt voor
identificatiedoeleinden door:

RSM Netherlands
datum: 10.5.2020

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

De WNT is van toepassing op Stichting MVO Nederland. Het voor Stichting MVO Nederland toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2019 € 194.000 voor de topfunctionarissen, € 29.100 voor de Voorzitter Raad van Toezicht en €19.400 voor Leden Raad van Toezicht.

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking

Gegevens 2019				
bedragen x € 1	Maria van der Heijden	Pieter van den Herik	Michel Schuurman	Lobke Vlaming
Functiegegevens	Directeur-bestuurder	Operationeel directeur	Directeur Economie & Politiek	Operationeel directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	N.v.t.
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0	N.v.t.
Dienstbetrekking?	ja	Ja	ja	N.v.t.
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	128.264	94.563	97.131	N.v.t.
Beloningen betaalbaar op termijn	19.300	9.524	11.793	N.v.t.
Subtotaal	147.564	104.087	108.924	N.v.t.
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	194.000	194.000	194.000	N.v.t.
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	147.564	104.087	108.924	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2018				
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 – 31/12	01/03 – 31/12	01/02 – 31/12	01/01 – 08/03
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0	0,9
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja	ja
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	124.813	91.402	98.316	22.290
Beloningen betaalbaar op termijn	18.796	9.075	10.187	1.331
Subtotaal	143.609	100.477	108.503	23.621
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	189.000	157.500	173.250	28.479
Bezoldiging	143.609	100.477	108.503	23.621

Gewaarmerkt voor
identificatiedoeleinden door:

RSM Netherlands

Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2019																									
bedragen x € 1																									
Peter Blom		Lizzy Doorewaard		Titia Siertsema		Talhtha Muusse		Carla Moonen		Ron Steenkuijl		Anne-Marie Rakhorst		Pallas Agterberg											
Voorzitter		Lid		Lid		Lid		Lid		Lid		Lid		Lid											
01/01 – 31/12		01/01 – 23/05		01/01 – 31/12		01/01 – 31/12		01/01 – 31/12		01/01 – 31/12		01/01 – 31/12		01/01 – 31/12											
Bezoldiging																									
2.110		548		-		1.758		1.172		1.758		1.758		1.758											
29.100		7.600		-		19.400		19.400		19.400		19.400		19.400											
N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.											
2.110		548		-		1.758		1.172		1.758		1.758		1.758											
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan																									
N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.											
N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.											
Gegevens 2018																									
Peter Blom												Lizzy Doorewaard		Titia Siertsema		Talhtha Muusse		Carla Moonen		Ron Steenkuijl		Anne-Marie Rakhorst		Pallas Agterberg	
Voorzitter		Lid		Lid		Lid		Lid		Lid		Lid		Lid		Lid		Lid		Lid					
01/01 – 31/12		01/01 – 31/12		01/01 – 31/12		01/01 – 31/12		01/01 – 31/12		01/01 – 31/12		01/01 – 31/12		01/01 – 31/12		01/01 – 31/12		01/01 – 31/12		01/01 – 31/12					
Bezoldiging																									
2.902		1.944		1.944		1.670		1.670		2.218		848		1.122		18.900		18.900		18.900					
28.350		18.900		18.900		18.900		18.900		18.900		18.900		18.900		18.900		18.900		18.900					

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2019 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Gewaarmerkt voor
identificatiedoeleinden door:

RSM Netherlands
datum: 10-5-2020

OVERIGE GEGEVENS

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Gewaarmerkt voor
identificatiedoeleinden door:

RSM Netherlands
datum: 10.5.2020

RSM Netherlands Accountants N.V.

Mallesingel 26
Postbus 14046
3508 SB Utrecht
T 030 23173 44
www.rsmnl.com

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de Raad van Toezicht van Stichting MVO Nederland

A. Verklaring over de in het financieel jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Stichting MVO Nederland te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit financieel jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting MVO Nederland per 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2019;
2. de staat van baten en lasten over 2019; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2019. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting MVO Nederland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Paragraaf betreffende overige aangelegenheden

De ontwikkelingen rondom het Corona (COVID-19) virus hebben grote invloed op de gezondheid van mensen en onze samenleving en daarbij ook op de operationele en financiële prestaties van organisaties en de beoordeling van de mogelijkheid om de continuïteit te handhaven. De jaarrekening en de daarbij behorende controleverklaring zijn een momentopname. De situatie verandert van dag tot dag en leidt inherent tot onzekerheid. Ook de Stichting MVO Nederland wordt met deze onzekerheid geconfronteerd, die is uiteengezet in het bestuursverslag onder paragraaf "Vooruitblik" op pagina 6 en de toelichting opgenomen bij de gebeurtenissen na balansdatum op pagina 29.

Wij vestigen de aandacht op deze uiteenzettingen. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven. In dit kader is het bestuur voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Utrecht, 18 mei 2020

RSM Netherlands Accountants N.V.

drs. M. Hammer RA

WAS GETEKEND

Ter identificatie:

BIJLAGEN

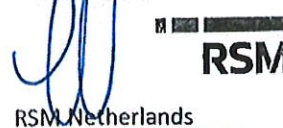
Gewaarmerkt voor
identificatiedoeleinden door:

RSM Netherlands
datum: 18.5.2020

Bijlage 1: Relevante (neven-)functie(s) leden Raad van Toezicht en directeur- bestuurder

Lid RvT	Nevenfuncties in 2019
Peter Blom (voorzitter) <u>Hoofdfunctie:</u> Voorzitter Raad van Bestuur Triodos Bank	• Lid van de CPC: Centrale Plan Commissie (CPC) van het Centraal Planbureau (augustus 2017) • Lid Club of Rome • Voorzitter Stichting Global Alliance for Banking on Values (GABV) • Lid RIDLV - Wetenschappelijke Raad voor Integrale Duurzame Landbouw en voeding • Co-voorzitter Stichting Sustainable Finance Lab (SFL) • Bestuurslid van Stichting Natuurcollege • Bestuurslid van de Nederlandse Vereniging van Banken
Lizzy Doorewaard (lid tot 23 mei 2019) <u>Hoofdfunctie:</u> Professioneel toezichthouder	• Lid Raad van Toezicht Staatsbosbeheer, voorzitter financiële commissie • Lid dagelijks bestuur Stichting Christelijke Pers • Auditor accreditatie bestuurders voor NVZD (Nederlandse vereniging directeuren in de zorg) • Auditor certificering commissarissen/toezichthouders voor RCBM (Register Certified Board Member) • Lid Raad van Toezicht NPO (Nederlandse Publieke Omroep)
Talitha Muusse <u>Hoofdfunctie:</u> Gespreksleider, key-note spreker, ondernemer	• Bestuurslid Stichting Blikverruimers • Bestuurslid Stichting Natuurcollege • Lid Raad van Toezicht Wakker Dier • Lid Raad van Advies TNO
Carla Moonen <u>Hoofdfunctie:</u> Bestuursvoorzitter Koninklijke NIngenieurs	• Lid dagelijks bestuur VNO-NCW • Lid Eerste Kamer der Staten-Generaal (sinds juni 2019) • Executive Board Member News Console • Member Task Force Innovation, Sustainable Production and Consumption for the China Council for International Cooperation on Environment and Development
Ron Steenkuijl <u>Hoofdfunctie:</u> Directeur Corporate Affairs bij ADG Dienstengroep	• Landelijk voorzitter bestuur van het NCD • Voorzitter bestuur De Nederlandse InclusiviteitsMonitor • Bestuurder Onraedt • Voorzitter bestuurder Stichting Helden van de Wil • Bestuurder Start Foundation • Vanuit werkgeversorganisatie OSB lid van de Code Commissie Verantwoordelijk Marktgedrag
Anne-Marie Rakhorst (lid tot 31 december 2019)	• Voorzitter Raad van Bestuur Milieu Centraal • Bestuurslid Koning Willem I Stichting

Gewaarmerkt voor
identificatiedoeleinden door:

<u>Hoofdfunctie:</u> Ondernemer	• Bestuurslid SDG Charter • Lid Raad van Commissarissen Van der Velden Rioleringsbeheer • Lid Raad van Advies CBS • Lid Raad van Commissarissen Twynstra Gudde • Voorzitter Transitieteam consumptiegoederen - Rijksprogramma Nederland Circulair in 2050 • Partner Slum Dwellers International Nederland
Pallas Agterberg <u>Hoofdfunctie:</u> Directeur Strategie Alliander	• Alliander AG (lid Aufsichtsrat) • Lid Raad van Toezicht The Hague Humanity Hub • Lid Bestuur Stichting Climate Cleanup • Lid Raad van Toezicht Energiebank Nederland • Lid Raad van Advies Coöperatie Hoom • Lid Societal Council Technische Universiteit Eindhoven (faculteit IE/IS) • Voorzitter Stichting Oneplanet Research Center

Directie	Nevenfuncties in 2019
Maria van der Heijden <u>Hoofdfunctie:</u> Directeur-bestuurder MVO Nederland	• Voorzitter Raad van Commissarissen Rabobank West-Brabant Noord • Lid Raad van Commissarissen CONO Kaasmakers • Co-founder en bestuurslid Women on Wings • Lid Raad van Toezicht Het Groene Brein • Secretaris bestuur De Normaalste Zaak • Lid WomensBizz • Lid jury Koning Willem I prijs Plaquette

Bijlage 2: Raad van Partners

De Raad van partners bestond in 2019 uit de volgende leden:

Voorzitter – Ruud Koornstra
ABN AMRO – Tjeerd Krumpelman
Albron – Henk Voormolen
Alliander – Koen Eising
ASN Bank – Arie Koornneef
BrighterWorld/DIF Books – Jacqui Burger
Climate Focus – Adriaan Korthuis
Copper8 – Cecile van Oppen
De Droomfabriek – Yves Ancher
Drijvend Paviljoen – Hans Baggerman
Dröge en van Drimmelen – Frans van Drimmelen
Greenchoice – Evert den Boer
Interface – Geanne van Arkel
Koffiebranderij Peeze – Timmo Terpstra
Landal GreenParks – Tanja Roeleveld
Milgro – Laurens Groen
Oerlemans Plastics – Rob Verhagen
Pitpoint – Marja Versleijen
ProRail – Hans van Leeuwen
PwC – Wineke Haagsma
Rabobank – Bas Rüter
Royal Lemkes – Michiel de Haan
Tauw – Anno Drenth
Triodos Bank – Koen Jonker
VolkerWessels – Lars van der Meulen